

STAN NA 13 PAŹDZIERNIKA 2026

Zagrożenie w szkole: co każdy nauczyciel musi wiedzieć

Najważniejsze z nowej instrukcji MEN, ORE, MSWiA, MON i ABW – na jednej kartce

Po atakach nożowników w szkołach na Mazowszu (7–10.10.2026) i fali groźb w internecie, **12 października MEN przekazało wszystkim szkołom instrukcję** postępowania nauczyciela wobec osoby z niebezpiecznym narzędziem lub przedmiotem.

Poniżej jej sedno – w formie, którą łatwo zapamiętać i przeciwzyć z zespołem.

Twoja rola: chronić uczniów i wezwać pomoc – nie obezwładniać sprawcy.

1 Pięć zasad, które obowiązują zawsze

Nie zbliżaj się

do osoby stanowiącej zagrożenie, nie wchodź w konfrontację.

Nie odbieraj

przedmiotu i nie próbuj sam obezwładnić sprawcy.

Nie narażaj uczniów

– nie wysyłaj ich „sprawdzić” ani po rzeczy.

Dzwoń na 112

gdy tylko możesz to zrobić bezpiecznie.

Słuchaj służb

i wykonuj polecenia osób kierujących akcją.

2 Schemat 4U! – co robisz w sytuacji zagrożenia

UWAŻAJ!

rozpoznaj i przekaż

- Oceń z miejsca, gdzie jest zagrożenie.
- Nie wychodź na korytarz „zobaczyć”.
- Przekazuj tylko sprawdzone informacje.

UCIEKAJ!

gdy droga jest bezpieczna

- W stronę przeciwną do zagrożenia.
- Krótkie polecenia: „Za mną, razem”.
- Bez wracania po plecaki i telefony.
- Na miejscu: sprawdź obecność.

UKRYJ SIĘ!

gdy ucieczka jest ryzykowna

- Zamknij i zastaw drzwi.
- Uczniowie z dala od drzwi i okien.
- Cisza, telefony bez dźwięku i wibracji.
- Nie otwieraj na niesprawdzony sygnał.

UDAREMNIJ!

wyłącznie ostateczność

- Tylko gdy życie jest bezpośrednio zagrożone i nie ma drogi ucieczki ani ukrycia.
- To **nie jest obowiązek** nauczyciela.

4U! to pomoc w zapamiętaniu, nie sztywna kolejność. Możesz bezpiecznie odejść – odchodzisz. Droga jest niebezpieczna – zabezpieczasz się na miejscu. Telefon na 112 może iść równolegle z ochroną uczniów.

3 Co powiedzieć operatorowi 112

- 1 **Pełny adres szkoły** – nazwa, ulica, miejscowość.
- 2 **Gdzie jest zagrożenie** – piętro, skrzydło, sala.
- 3 **Co się dzieje** – kto, czym grozi, czy się przemieszcza.
- 4 **Ile osób, czy są ranni.**
- 5 **Gdzie jesteś z uczniami** i ilu ich jest.

Nie możesz zadzwonić teraz? Zrób to przy pierwszej bezpiecznej okazji albo poproś inną osobę.

4 Gdy przyjeżdża policja

- Wykonuj polecenia osób kierujących działaniami.
- Przekaż informacje o uczniach, rannych i osobach poza grupą.
- **Nie biegnij** w stronę funkcjonariuszy, nie rób gwałtownych ruchów.
- **Dłonie widoczne i puste.**
- Nie wracaj sam do budynku ani po rzeczy.
- Rannym pomagaj tam, gdzie jest już bezpiecznie.

Wiedza zamienia paraliż w działanie.

Kilka minut rozmowy z zespołem i jedno ćwiczenie w sali sprawiają, że w kryzysie nie zastanawiasz się „co teraz?”, tylko robisz to, co trzeba. Ty prowadzisz – uczniowie idą za Tobą.

5 Po zdarzeniu – 5 kroków

- 1 **Sprawdź obecność** – kto jest, kogo brakuje, gdzie był ostatnio.
- 2 **Przełącz raport** dyrekcji i służbom.
- 3 **Mów tylko fakty** – ustalone przez szkołę i służby.
- 4 **Obserwuj reakcje** uczniów – także po kilku dniach.
- 5 **Kieruj do pedagoga/psychologa** – uczniów i siebie.

6 Rozmowa z klasą

Opieraj się na pięciu filarach wsparcia:
bezpieczeństwo, uspokojenie, sprawczość, więź, nadzieja.

- ✗ Nie zmuszaj do publicznego opowiadania przeżyć.
- ✗ Nie pokazuj nagrań ani wizerunków sprawców.
- ✗ Nie omawiaj szczegółów ataków.
- ✗ Nie wchodź w rolę terapeuty – Twoja rola to uważność i przekazanie dalej.

7 Groźba w sieci lub niepokojący sygnał

- 1 **Nie udostępniaj** dalej – także „ku przestrodze”.
 - 2 **Zabezpiecz**: zrzut ekranu + link, zapisz kto, co, kiedy.
 - 3 **Zgłoś** dyrekcji i Policji. Nie rozstrzygaj sam, że to „żart”.
 - 4 **112** – gdy nie można wykluczyć bliskiego zagrożenia.
- Uczeń ma nóż? **Nie odbieraj siłą** – zapewnij dystans innym, powiadom dyrekcję i Policję.
 - Groźba karalna (art. 190 k.k.) i fałszywy alarm (art. 224a k.k.) to przestępstwa – odpowiada też ten, kto je **powiela**.
 - Nie obiecuj uczniowi tajemnicy. Zgłoszenie to troska, nie donos.

8 Co się zmienia w szkołach – zapowiedzi MEN i Policji

Spotkania ze służbami	Do końca 2026 r. w każdej szkole co najmniej jedno spotkanie o procedurach bezpieczeństwa z udziałem służb.
Ćwiczenia	Co najmniej raz na półrocze – nie tylko pożar, także alarm dronowy i wtargnięcie napastnika.
Przepisy	Projekt nowelizacji rozporządzenia BHP w szkołach zapowiedziany na 14.10.2026; zmiany w Prawie oświatowym – w ciągu ok. 10 dni.
Kontrola rzeczy	Planowane zasady kontroli plecaka, szafki, odzieży w statutach. Do czasu zmian – nie przeszukuj sam, powiadom dyrekcję / Policję.
Sale i budynek	Rozważane zamki blokujące drzwi klasy od wewnątrz; po rozpoczęciu zajęć do szkoły nie wchodzi osoby, których obecność nie jest uzasadniona.
Policja	Wzmoczone patrole przy szkołach; kontrole uzgadniane z dyrektorem, niezapowiadane uczniom.

Telefony – przekaz uczniom i rodzicom

112

bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia

116 111

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, 24/7

800 12 12 12

Dziecięcy Telefon Zaufania RPD

800 100 100

dla rodziców i nauczycieli

116 123

Kryzysowy Telefon Zaufania dla dorosłych

Źródła: MEN, ORE, MSWiA, MON, ABW – „Postępowanie nauczyciela w sytuacji zagrożenia ze strony osoby posiadającej niebezpieczne narzędzie lub przedmiot” (2026, licencja CC BY-SA 4.0); komunikat MEN „Zagrożenie w szkole – zasady postępowania dla nauczycieli” (12.10.2026), gov.pl/web/edukacja; komunikaty Komendy Głównej Policji (9–13.10.2026); PAP / Portal Samorządowy (9 i 13.10.2026); Gazeta Prawna (9 i 12.10.2026); Głos Nauczycielski (8.10.2026); Hobfoll i in. (2007), Psychiatria 70(4).

Opracowanie: Akademia Profilaktyki i Edukacji na podstawie materiałów MEN udostępnionych na licencji CC BY-SA 4.0; materiał udostępniany na tej samej licencji. Ma charakter edukacyjny i nie zastępuje procedur obowiązujących w Twojej szkole ani poleceń służb. Część opisanych zmian to zapowiedzi – śledź komunikaty MEN, kuratorium i dyrekcji.